

המבחר

גליון 95 | שנה ד' | פרשת יתרו | י"ט שבט תשפ"ו

זמני שבת

עיר	כניסת שבת	יציאת שבת
ירושלים	16:42	17:55
בני ברק	16:58	17:57
מודיעין עילית	16:48	17:56
אשדוד	16:59	17:58
צפת	16:45	17:53

גולה בבוד מישראל

מרן הגאון רבי אליקים
שלזינגר זצוק"ל

ראש ישיבת הרמ"ה
בעל ה'בית אב'
ומראשי גולת אריאל
יריעה ראשונה

ועבדי דוד

חמש שנים להסתלקות מרנא ורבנא
הגדמ"ד הלוי סולובייצ'יק
ראש ישיבת בריסק זיע"א
ראיון מיוחד עם תלמידו המובהק
הגאון רבי יצחק פרנקל שליט"א

סקירה היסטורית

המשך המערכה כנגד ניוול המת
חוק למניעת ניתוחי מתים

אל תחטאו בלד

פק ראשון בסדרת פרקי תחקיר מטלטל שיתפרסם בשבועות הקרובים
"כך ניטלה העצמאות מהחינוך החרדי"

אבל כבוד בכל שדרות היהדות הנאמנה ראשי ישיבת הרמ"ה בעל ה'כית מרן הגאון רבי אליקים

אחר מיטתו של שריד לדור דעה משיירי כנסת הגדולה × איש דורות ראו עיניו × חומת בת ציון הורידי כנחל
דמעה * לוחם מלחמות ד' גודר גדר היהדות ועומד בפרץ × וכל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ד'

כאשר הם משתקנים בתל אביב, בא"ל למד בירושלים אצל המהרי"ץ מדושינסקיא זצ"ל שכותב עליו במכתב דברים מופלגים, בהמשך למד בהיכלה של ישיבת לומזה בפתח תקווה, ובהמשך בישיבת פוניבז', בימים אלו זכה להתקרב רבות למרנא החזו"א זיע"א אשר ראה בו כלי המחזיק ברכה, וקיבל ממנו רבות בתורה והנהגותיה.

בהגיעו לפרקו בשנת תש"ד נשא את רעייתו הרבנית דינה יהודית ע"ה, בתו של הרב משה בלוי ז"ל, ממנהיגי העדה החרדית בירושלים, ומראשי 'אגודת ישראל' בארץ ישראל ועורך העיתון החרדי 'קול ישראל'.

מיד לאחר נישואיו נכנס ללמוד בישיבת קמניץ, לאחר פטירת הרב משה בלוי ז"ל התמנה לראש ישיבת "פני משה" בירושלים - ישיבה שהוקמה לזכרו של חמיו שעמדה בנשיאות הגרז"ר בענגיס זצ"ל שהיה מעורב בכל ענייני הישיבה, ובשנים הללו התקרב ביותר ודבק ברבו מרן הרב מברסק זיע"א אשר נהג בו בחביבות יתירה.

בהמשך, בהמלצת מרן הרב מברסק זצוק"ל, עבר להתגורר באנגליה. תחילה שימש כראש ישיבה בעיר קאפלן שבבלגיה למשך שנתיים, ולאחר מכן עבר ללונדון, שם ייסד את ישיבתו ישיבת "הרמה", הקרויה על שמו של כל הישיבות שהיו באירופה של אז.

בישיבת הרמ"ה הוקם גם הכולל הראשון בלונדון לאברכים שלמעשה העמיד את עולם התורה באנגליה.

עם רבינו הגדול מרנא הרבי שמואל זיע"א

וכבוד גדול עשו לו במותו, וראש הישיבה נטמן בבית החיים בענפילד.

ממעליו התנכר נער

הגאון הגדול זצוק"ל נולד בווינה בכ"ב חשוון תרפ"ב לאביו הגאון רבי זוד שלזינגר זצ"ל, ולאמו מרת בילא ע"ה בילדותו למד אצל סבו הגאון רבי אליעזר ליפמן שלזינגר זצ"ל שהיה בנו של הדיין מהמבורג הגאון רבי אליקים געצל (גטשליק) שלזינגר זצ"ל כדי שילמד תורה בטהרת הקודש. בגיל 12 עוד לפני הבר מצווה עבר ללמוד בישיבה בפרשבורג אצל מרן ה'דעת סופר' זצוק"ל, בהמשך עבר ללמוד בעיירת נייטרא שם אף התעטר בסמיכת חכמים ע"י הרב מנייטרא זצוק"ל.

בשנת תרצ"א עלה יחד עם משפחתו לארץ ישראל,

ביום רביעי השבוע התעטף עולם התורה והישיבות באבל כבוד עם הסתלקותו לשמי רום של זקן ראשי הישיבות בדורנו מרן הגאון רבי אליקים שלזינגר זצוק"ל מראשי גולת אריאל, ראש ישיבת הרמ"ה בלונדון ובעל 'בית אב'. ביום רביעי השבוע הגיעו 104 שנות הרבצת תורה והשקפה טהורה לסיומם, כאשר עד הרגע האחרון מסר זקן ראשי הישיבות זצוק"ל שיעורים ושיחות, ועוד בשבועות האחרונים נשא משא תקיף כנגד ההתפשרות בנוגע לגזירת הגיוס הנוראה בארץ ישראל. (ראה מסגרת)

בשבוע שעבר הידרדר מצבו לאחר דלקת ריאות והוא אושפז ביום שלישי בבית החולים כדי לעבור טיפול על הכליות שחדלו מלעבוד, הידיעה על מצבו הרפואי הכתה גלים ובכל אתר ואתר עבר הכרוז הקורא להעתיר בתפילה ובתחנונים לבל יסור רוח קדשו

עם רבינו הגדול מרן ראש הישיבה זצוק"ל

אב' זמראשי גולת אריאל של זינגר זצוקל"ה

האיש על העדה

הגאון המובהק זצוק"ל נודע בקשריו ההדוקים עם גדולי רבותינו זיע"א ובמיוחד עם מרנן הרב מברסק, והחזון איש זיע"א. את זיכרונותיו העלה על הכתב בספרו "הדור והתקופה". במהלך השנים הרביץ תורה לאלפים ורבבות והעמיד תלמידים גונים גדולי תורה ויראה. עמד על משמר החינוך הטהור באנגליה ועל גזירת גיוס בני הישיבות בארץ ישראל שבערה בקרבו. במשאותיו החוצבים לא נשא פני איש, והנחיל את ההשקפה

הטהורה אותה ינק וקיבל אצל רבותיו הגדולים, והביע את דעתם ללא הרף כנגד הגזירות הקשות בגיוס ובשדה החינוך, עמד בפרץ וגדר גדר ישראל הנהרסה. באחד הכינוסים על גזירת החינוך הטהור באנגליה אמר: "אם לא נוכל ללמוד עם התלמידים כפי שלמדנו פעם, נצטרך לפתוח מוסדות חינוך חדשים". בשנת תשע"ט התפרסמה הפגישה ההיסטורית והמלכותית של משלחת גדולי הרבנים כאשר רבינו עומד בראש האסיפה, עם שר החינוך הבריטי, על מנת להשפיע עליו שיראה על ביטולה

של הגזירה הקשה בשדה החינוך באנגליה, עליה היה חתום משרד החינוך הבריטי. כל ימיו עמד לימין מוסדות החינוך על טהרת הקודש בארץ ישראל, ועמד לימין רבותינו הגדולים במערכות הדת כנגד הגזירות הקשות בארץ ישראל.

הקשר המיוחד עם רבותינו הגדולים זיע"א

במיוחד מאז התרגשה גזירת הגיוס בשיאה על בני היהדות הנאמנה ומאבקו הציבורי של רבינו הגדול מרנא הדרכי שמואל

זיע"א ניצב רבינו לצידו בכל עוז ותעצומות, וכך העידו בני משפחתו שליט"א: בשמחת נישואי אחד מהנכדים, שהתקיימה בעיר בני ברק. מרנן זצוק"ל שוחחו בהארת פנים, כאשר הגאון המובהק רבי אליקים זצ"ל מתבטא בפניו: "אי אפשר להציל את היהדות רק בדרך הישנה של ירושלים".

וכן התבטא ש"מון רבי שמואל זצ"ל נשלח משמים לשמור על מסורת הדורות שלא לשנות מאומה מהמסורה לנו מרבותינו זצוק"ל". וראה ברבינו הגדול כמדברנא דאומתיה אשר נשלח משמיא

בשמחת נישואיו של רבי משה אהרן בן הנה"ג רבי יוסף רב סולוויצ'יק, יושבים מימין: רבי אליקים שלזינגר רבי מאיר הלוי רבי משולם דוד

בשמחת אירוסיו

עם מרן הגאון האדיר נאב"ד ירושלים זצוק"ל בהמתנה לכבואו של כ"ק הרה"ק מסאטמאר זצוק"ל

כתבתי כל זה כי מה אוכל לעשות בזקנותי, כי אם לחזק את כת"ר ויהי חלקי מחלקו

אללע משיחי שקר.

ופעמים רבות שמענו ממנו שאמר דא וועט קיינער נישט בליבען, וסיים באנחה: 'ווער וועט זוכה זיין צוריק צו קומען!' לא נתברר לי היטב כוונתו, אבל אמר הרבה פעמים: 'מוועט דארפען ענטלויפען'. אפשר שמה שאמר החזון איש זצ"ל ומה שאמר הגרי"ז זצ"ל תלוי בנו עד כמה אנו לוחמים נגד הגזירות.

"אינני מבין את אותם היראים, ובכללם הרבה ירושלימער יידן, ת"ח, שלוקחים הכל בשאננות ואומרים מה כל הרעש הזה, הלא תמיד כך היה. כלום אינם רואים הם את הנולד? וכבר כתב המסילת ישרים כי העיוורון הרצוני הוא כעיוורון הטבע".

"כתבתי כל זה כי מה אוכל לעשות בזקנותי, כי אם לחזק את כת"ר ויהי חלקי מחלקו. גם זה אודיע לו כי זכורני מנעורי בשעה שברוסיה רדפו את הישיבות, אמר החפץ חיים זצ"ל כי מלכות שמורדת בקב"ה אינה יכולה להתקיים יותר משבעים שנה, וכידוע כן היה שהתפזרה המלוכה הקומוניסטית פתאום בין לילה, וד"ל".

"ויהי רצון שנתבשר טוב, ידידו מוקירו ומברכו, אליקים בן בילה".

"ונראה שזו הייתה כוונת מרן החזון איש בשעה שביקר אצלו הגה"ק מסאטמאר ואמר לו שהוא דואג כיצד יהיה ניתן לעמוד בגזירות של המדינה וענה לו מרן זצ"ל כי אינו דואג כ"כ כיצד יעמדו בגזירות, אלא דאגתו היא שמא תנעם להם המדינה ח"ו, והוא המצב שלפנינו, כך צייר מרן זצ"ל את המצב הסופי, ובכן אין לפנינו אלא לחזק את המחאות והצעקות ככל יכולתנו, חזקו ונתחזק ויהי ד' עמנו".

"עוד אני מרשה לעצמי למסור מה ששמעתי מפי קדשם של רבותינו על סופה של תקופה זו. מרן החזון איש אמר לי כי תהינה גזירות הדת של השלטון עד כדי סכנת נפשות, ולעומת זאת אמר לי כמה פעמים: 'מען וועט אופשטיין אין דער פרי און קובען פון פענסטער און וועט זעהן סאיז שוין נישט צו קיין מדינה'. [יום אחד יקומו בבוקר, יסתכלו בחלון ויראו שהמדינה נעלמה].

ממרן הגרי"ז שמעתי נוסח אחר: 'דער סוף וועט זיין אז ווער סוועט ועלען ראטעווען זיינע קינדער ולעט דארפען שטעהן מי א "ביקס" פאר די טיר'. חשבתי שזו גוזמא ושאלתי: מיט א ביקס? ואמר עוד פעם: 'מיט א ביקס! ושאלתי מה יהיה עמהם, עם הגזירים, וענה לי 'זיי וועלען זיך שמד'ן אי

המכתב הבא, הינו המכתב האחרון שכתב הגאון הגדול זצוק"ל לרבינו הגדול זיע"א, אך לדאבונו הוא לא הספיק להגיע ליעדו קודם הסתלקותו של רבינו מרן זללה"ה, ונותר עומד מוכן בתוך המעטפה על שולחנו, מעטפה הממוענת ל'אבן שפרוט 3'.

"שוכט"ס לידידי הגאון הגדול עמוד הימיני מוהר"ר שמואל אויערבאך שליט"א". "קיבלתי הדרי"ש ע"י קרובי וייש"כ. הנה זה פשוט שהמצב שאנו נתונים בו הוא הברור האחרון שניבאו חז"ל ומי הוא הנשאר והנותר, וכבר הזהירו שהם יהיו מעטים שיעמדו בניסיונות ויהיו מזוקק שבעתים, לפי ראות ושיקול גבוה מעל גבוה הבוית"ש".

"הברור הוא כיצד עומדים בגזירות שהם הניסיונות, ממילא פשוט שהפשרנים והמתחברים עם הרשעים אינם נמנים עמהם כלל ואינם מן המניין, וכמו"כ המקררים והמרדמים, וזה צריך להיות ברור באמונת הלב (ויובן היטב כמו שכתב החפץ חיים זצ"ל במאמר תורת הבית פרק י"ד, להגיד כי ישר ד'). ורק המוסרים נפשם לגדור גדר שלא לשנות קוצו של יוד וכואבים וצועקים, מעידים על עצמם שיוכלו להיות מן הנשארים, ועליהם נאמר: כי אתם המעט".

הדרך שרבותיכם מלמדים אתכם שלא לשתף שום פעולה עם המסיתים ומדיחים, הוא הדרך היחידי להצלת תורתנו הקדושה ולהצלת כלל ישראל

חיים כולכם היום, והשתדלו להחזיק במעלה שלכם גם אחר שתשתחררו בע"ה ולהמשיך לעסוק בתורה ובמצוות עוד יותר, ובהצלחה יתירה.

וגם תדעו כי זה הדרך שרבותיכם מלמדים אתכם שלא לשתף שום פעולה עם המסיתים ומדיחים, הוא הדרך היחידי להצלת תורתנו הקדושה ולהצלת כלל ישראל, ורק ע"י מסירות נפש שלכם מכניעים את הסטרא אחרא ודוחים הגזירות, ומחזקים את סטרא דקדושה שנזכה שאור חדש על ציון תאיר ונזכה לגאולה וישועה ולהתגלות מלכות שמים במהרה, בזכותכם!

מאת ידידכם אוהבכם אליקים שלזינגר

זצ"ל (שהיה הסבא של האר"י ז"ל), והיה בזמנו מגדולי הדור ומקובל מפורסם לפני ארבע מאות שנה, והוא ה' גם שתדלן אצל המלך באשכנז בזמן רדיפות הדת של הנוצרים שעשו יסורים גדולים ליהודים שמסרו נפשם על קידוש השם, וראיתי בספרו הנקרא "דרך הקדש" שכתב שמקובל שכל מי שמוסר נפשו על קידוש השם, באותה שעה הוא מתעלה במדרגה גדולה, ואינו מרגיש כלל בייסורים ואדרבה מרגיש שהוא עם השכינה ויש לו התחזקות גדולה ונעימות רבה.

ונראה לי שכן זה אצלכם אסירי ציון בבית הסוהר של הציונים שאתם מרגישים התעלות רוחנית ונעימות זיו השכינה ואתם נהנים מזיו השכינה והתחזקות בלימוד התורה, אשריכם! ואתם הדבקים בהשם אלוקיכם

ולפנינו מכתב נוסף אותו שיגר לאסירי עולם התורה באותם ימים. "י"ז חשון תשע"ח פה לונדון אל גיבורי חיל אסירי ציון הנאנקים בכלא הציוני על קידוש השם.

שלוחה לכם ברכת שלומים מאת הישיבה הרמה בלונדון אנגליה, אשר זה כמה חדשים בשבת קודש אחר קריאת התורה אני מכריז כל שמות אסירי ציון עם אמירת מי שברך שיזכו במהרה לצאת להשתחרר ולחזור ללימודיהם בישיבותיהם בריאים ושלמים באריכות ימים ושנים טובות, ואח"כ אני אומר נוסח של תפילות ולמלשינים אל תהי תקוה וכו', וממשלת זדון תעקר ותשבר במהרה בימינו, וציבור בני הישיבה עונים אמן. זקני הגאון הקדוש רבי יזלמן מרוזיהיים

להנהיג את כלל ישראל ולעמוד בראש המערכה בדורנו היתום להציל את שארית ישראל בתקופה איומה זו, כאשר החושך יכסה ארץ.

במהלך השנים הללו ראה צורך לשגר מפעם לפעם מכתבי חיזוק וברכה לרבינו הגדול מרן זצוק"ל, בשם יהדות הגולה, כאשר רבינו הגדול זצ"ל החזיק לו טובה מרובה באומרו כי הוא מהיחידים שמחזקים את המערכה הנוראה כנגד הגזירות והקרירות המכלה כל חלקה טובה.

בכל מכתב ודרשה של רבינו זצ"ל נכללו ובאו יסודות השקפה איתנים ומוצקים, ותורה שלמה מקופלת בכל מכתב ואיגרת כאשר תחזינה עיני הקורא מישרים.

לאחר העלות הענן בהסתלקותו של רבינו הגדול מרנא הדרכי שמואל זצוקללה"ה, התבקש רבינו הגדול מרנא הגר"א הכהן זצוק"ל להגיע על עיר הבירה לונדון למסע חיזוק נרחב למען מוסדות החינוך הטהור בארה"ק, ולשאת דברים בראש עצרת מספד המרכזית בהשתתפות קהל אלפים מתושבי העיר.

באותם ימים ביקש מרן הגאון רבי אליקים זצ"ל מתלמידיו להתגייס בכל עוז להצלחת מסע החיזוק של רבינו הגדול זצוק"ל, וכאשר אכן הגיע רבינו הגדול זצוק"ל ביקש רבי אליקים זצוק"ל להיפגש עמו, ובמשך שעה ארוכה שוחחו מרנן ורבנן זצוק"ל בדברי תורה והלכה ובעניינים העומדים על סדר יומה של היהדות החרדית. במהלך הפגישה המרוממות

גאב"ד ירושלים הגאון הגדול רבי יצחק טובי"ה וייס זצ"ל ועוד.

במהלך השנים אף היו חילופי מכתבים בין רבינו הגדול מרנא הגר"א הכהן זצוק"ל למרן הגאון זצ"ל בענייני השעה והתקופה לחיזוק היהדות הנאמנה.

במשך כשבעים שנה היה מרן הגאון זצוק"ל ממנווטי וממנהיגי העדה החרדית בירושלים, בשעתו פורסם מכתב בו מבקש מרן הגאון זצ"ל בשליחות כ"ק האדמו"ר בעל היואל משה מסאטמאר זצוק"ל ממרן המנחת יצחק הגר"י וייס זיע"א לבוא ולכהן כראב"ד ירושלים.

כאמור, מרן הגאון זצ"ל עמד בפרץ בכח תורתו וקדושתו לגדור גדר ולעמוד על המשמר בכל עוז כנגד כל פורצי הגדר, ובפרט זכור המאבק הבלתי מתפשר להצלת קברי ישראל באירופה אשר מסר נפשו על זה למעלה מיוכל שנים וזכה להציל אף קברי גאוני תורה ויראה מדורות קדמונים.

בעולם התורה נפער חלל בלכתו של אותו גאון וצדיק משיירי כנסת הגדולה, אשר העמיד תורה בטהרתה בעומק העיון במשך קרוב לשמונים שנה, וזכה לעשות שלא תשתכח תורה מישראל. בשעה קשה זו כאשר חרב גזירת הגיוס הנוראה אשר אותו צדיק מסר את תמצית דמו ונפשו ללחום בעוז כנגדה, יעמוד מרן זצוק"ל ויהא למליץ יושר בעד עולם התורה והישיבות הקדושות מכל מבקשי רעתם מבית ומחוץ. וכל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף ד'.

התקיים השיעור המרכזי, כאשר אלפים מתושבי העיר התקבצו להיכלה של הישיבה.

במהלך השיעור ישב מרן הגאון זצ"ל לצד רבינו הגדול זצוק"ל, כשהוא משתתף באופן פעיל בשיעור, ומראה לתלמידיו את הערכה הרבה לה רחש לרבינו הגדול זצ"ל.

בנוסף, בעצרת הספד המרכזית שנערכה בהשתתפות אלפים ליזכרו של רבינו הגדול מרנא הדרכי שמואל זיע"א נשא מרן הגאון זצ"ל דברים נשגבים אודות החובה לדבוק בדרכו ובמורשתו, ולעשות ככל הניתן לקיום מוסדות החינוך הטהור והמשך קיום בני התורה בארה"ק. בעצרת המספד שכאמור התקיימה בראשות רבינו הגדול הגר"א דויטש זצ"ל נשאו דברים בנוסף: ראש ישיבת חפץ חיים ורבה של ארגנטינה הגאון הגדול רבי שמואל אריה לוי"ן שליט"א שהגיע במיוחד להשתתף בעצרת, גאב"ד לונדון הגאון רבי משה חיים אפרים פאדווא שליט"א, וכן נשמעו דברי בכי מרטיטים מפי

נטפי דמע מנכדו מקורבו הרה"ג רבי אלכסנדר שלזינגר שליט"א

אבי אבי רכב ישראל ופרשיו על מי נטשת את הצאן, קשה עלי ביותר רק להעלות עלי ראשי את השבר אשר פקדנו, הלב ממאן לעכל את אשר היה ואשר איננו, האילן הגדול אשר אמרנו בצילו נחיה והנה נלקח מאיתנו בחטף. בהעלותי עלי כתב מקצת מהזכרונות להביע את הכאב והאבדון, אך ורק כדי ללמוד מקצה דרכיו.

הורתו ולידתו היה בקדושה כאשר סיפר כי עוד קודם לידתו דאג אביו להכין את הבית ע"י ניתוק החוטים שהיה מתוקן בביתם בו ניתן להתחבר איתו לרדיו שהיה באותם הימים, בהמשך כשהיה בגיל 4 שנים שלחו אביו לבית זקנו למשך כמה חודשים מאחר שבשכונתם הגן לגיל הזה היה מעורב, ובגיל י"ב כבר נשלח מביתו למשך ב' שנים לפרשבורג ללמוד תורה בישיבה.

את כל מאווי השקיע בלימוד התורה ובעמלה, שקיעותו העצומה בתורה עד סוף ימיו היה מחזה מבהיל בפני עצמו, גם כאשר התעסק בנושאים אחרים מיד כאשר התפנה רגע כמימרא כבר היה כל כולו שקוע בגמרא וכבר לא אחד כלל מהנעשה סביבו.

זכרני לדוגמא כאשר התקיים איזה אסיפה בענין הצלת קברי ישראל בביתו בו נכחו גם נציגים שאינם מבני ישראל רמי דרג מהשלטונות, והאסיפה היתה טעונה ביותר, כל זה לא מנע ממנו אשר מיד בסיום האסיפה כאשר המשתתפים עדיין לא הספיקו לצאת מהחדר והוא כבר שקוע בגמרא כאשר לבקשתו ביקש ממני כוס תה והבאתי לו אך הוא כבר שכח והתה נשאר מיותרם באשר לא ראה כלל את הכוס.

אהבתו וחזיתו לתורה בברען ובחיות בזקנותו כבצעירותו, אנשים היו נכנסים אליו והוא כלל לא שם לב מחמת גודל שקיעותו בתורה באופן מנותק מהסביבה, גם כאשר מטבע הדברים מחמת ריבוי הנכדים והתלמידים היה ביתו היה הפקר במידה מסויימת וכל מי שרוצה היה נכנס ויוצא בכל שעה משעות היום, לפעמים ישבו שם בחדר כמה וכמה אנשים ושוחחו ביניהם בקול אך הוא עצמו היה מנותק ולא שם לב כלל.

אך על אף גודל אהבתו ושקיעותו בתורה ואולי דייקא עקב כך, דאג לכבוד שמים במשך כל ימיו ושנותיו, בכל דבר ששמע שצריך תיקון מיד פעל בדבר בכל אשר יוכל, חיפש וחשב מה ניתן לעשות, במשך כל שנותיו עוד בהיותו בחור בישיבת לומזה והיה בסמיכות לישיבה חנות שפרץ גדר בחילול שבת רח"ל, הלך עם אחד החברים ושבר את החלון ראווה,

על חילול כבוד שמים ית' הרי שפעל בכל אשר יכול, לא פעם היה פורץ בבכי על חילול כבוד שמו יתברך.

כל זה הביאו גם לפעול ולהקים את אחד ממפעלות חייו והוא הועד להצלת בתי עלמין באירופה ומסר נפשו על זה כפשוטו ממש, זכה להציל רבבות קברי ישראל, גם כאשר שילם על כך מחיר יקר ביותר והיו ששמוהו מטרה לחץ, לא חת מפני כל.

עד שנותיו האחרונות ממש היה יורד בעצמו לבדוק מקרוב את מציאות הדברים ולא סמך על שלוחים, בהיותו מעל גיל הגבורות, היה איזה מקום שנבנה בנין מעל גבי הבית החיים, והלך בעצמו לבדוק האם יש חשש כי מתחת לאותו בנין נשארו קברים, וירד בעצמו את המדרגות המובילות מתחת לפני הקרקע וספר ומדד את העומק כדי לשלול מציאותם של קברים באותו מקום.

זכרני כי באחד מהמערכות נאם באחד מהעצרות ופרץ בבכי, כאילו היה זה עסק אישי שלו, אך זו היתה המציאות.

מאידיך לא נתן לענות את מחרפיו דבר, ואמר לי פעם כי כאשר מתעסקים בהשבת המחרפים הרי זה ממילא יבוא על חשבון ההתעסקות בהצלה.

כך היתה דרכו בכל נושא ונושא הנוגע לכבוד שמים, בשנים האחרונות בעת שהתעוררה בארה"ק גזירת הגיוס לא נח ולא שקט, כאשר בד בבד ומיזמתו שלח מכתבים ושלוחים לחזק את מון הדרכי שמואל זיע"א במלחמתו, וכן פנה לעוד רבנים בבקשה שיחזקו את בעל הדרכי שמואל במלחמתו.

כאשר עצרו את

(כאשר אנשי העיריה פנו אז אל ראשי הישיבה, נפל עליו החשד ושלחו לקרוא לו היה זה הג"ר ראובן כ"ץ והג"ר אבא גרוסברד ישבו שם בחדר יחד עם אחד מאנשי העיריה ושאלוהו האם ידו במעל, כמובן כי הוא לא שיקר וענה הן, נענה לעומתו הג"ר אבא ואמר טוב עשית, אך בד בבד אמר לו כי מאידך יש לשלם על הנוק), בהמשך בעת המאבק על גיוס בני הישיבות בשנים ההם כאשר עדיין לא היה הסדר בני הישיבות היה זה הוא יחד עם הג"ר נחום יצחק פראנק שפעלו רבות בנושא, וכן בכל שנותיו כל עת שנודע לו

מאת יחיאל טרוביץ

כשנאבקים באמת

ברורה: המדינה קבעה מכסות ייצור, הגינה על הייצור המקומי באמצעות מכסים, והבטיחה מחיר מינימום לחלב הגולמי - כזה שאפשר לרפתן להחזיק רפת, להאכיל פרות, לשלם עובדים, ולהישאר מעל המים.

ואז מגיע הרפורמה. בשם "השוק החופשי", בשם "החולת יוקר המחיה", המדינה החליטה לפרק את המנגנון הזה. לבטל בהדרגה את המכסות, להוריד את מחיר החלב שהרפתן מקבל, ולפתוח את השערים ליבוא חופשי של מוצרי חלב מחו"ל - זול יותר, מתועש יותר, בלי העלויות והרגולציה הישראלית.

רפת איננה מפעל שניתן לסגור ולפתוח מחדש, זו השקעה של עשרות שנים. מבנים, ציוד, בעלי חיים, קרקע, ידע שעובר מדור לדור.

וברגע שהמחיר יורד - הרפת לא "מתיעלת", היא פשוט נסגרת. הרפתנים יודעים את זה, הם ראו מה קרה בענפים אחרים, הם מבינים היטב מה המשמעות של תחרות מול יבוא זול מאירופה, ולכן כשהם שומעים באוצר את המילים "פתיחה ליבוא", הם מתרגמים אותן מיד:

קריסה מוחלטת של השוק בישראל.

הם מבינים שאם הם לא עוצרים את זה עכשיו - לא יהיה

1

זה לא היה עוד שבוע של כותרות. זה היה שבוע עם ריח. בצל ההמתנה למימוש של הבטחות הנשיא האמריקני על תקיפה באיראן, ריח מלחמה באוויר, מהול ריח של חלב טרי שנשפך על האספלט, של אדמה חקלאית רטובה, של מאבק אמיתי.

ביום ראשון זה עוד נראה כמו ידיעה צדדית: "הרפתנים מאיימים בשביתה". ביום שני כבר זיכרו על עיכובים באספקה.

התורים העמוסים בצמוד למחלקות החלב ברשתות העידו על כוונות ברמה גבוהה. בהמשך - חלק ממדפי החלב התחילו להיראות מוזר. חורים. שלטים קטנים. "הגבלת כמות". לאחר יממה הודיעו על החזרת אספקת החלב, ובמקביל על חרפת צעדי המחאה.

ואז זה התפוצץ. שיירות של טרקטורים זחלו על כביש 1, רפתנים עם ידיים סדוקות מהעבודה, אנשים שלא מכירים מיקרופונים ולא יועצי תדמית, נעמדו מול הכנסת וצעקו: אנחנו לא נשרוד ככה.

במשך עשרות שנים פעל ענף החלב בישראל בשיטה

הבחורים הראשונים העריקים שלח להם מיוזמתו מכתב חיזוק בכתב יד בו האריך על מצוות קידוש ד', בהבאת דברי הרמב"ם בספר המצוות, ובו מאריך בדברי חיזוק וידידות, לפני כעשור שלח מכתב אל ראש הישיבה הגר"מ צדקה שליט"א לחזוק במערכה זו.

פעולותיו שנעשו באופן תמידי נעשו מיוזמתו כאשר נפשו לא שקט מה עוד ניתן לעשות.

בשנים האחרונות בעת שהתעורר גזירת החינוך בלונדון לא נח ולא שקט ועל אף זקנותו השקיע בזה עמל ומחשבה ויצא למערכה כבירה על אף שרבים וגם טובים מידידיו ומכריז ניסו למנעו, לא חת מפני כל, וזכה להרים על נס כאשר כיום יש כבר 8 מוסדות בלונדון על טהרת הקודש.

זכורני בעת שסיפרו לו כי בישיבת 'כנסת יצחק' חדרה הוחלט להפסיק את לקיחת התקציבים, מיד ביקש להביא לחיים ושתה עם הסובבים, ושר שירי הודאה להקב"ה על ריבוי כבוד שמים.

היה מתבטא בכאב כי בעבר היו אלו הגדולי ישראל שפעלו בכל דבר, ובעניינים הטכניים היו שולחים את העסקנים. אם זה מרן החפץ חיים שהיה בעצמו מתעסק ופועל למען כבוד שמים, ולא סמך על העסקנים, אם זה מרנן ר' חיים עוזר ר' אהרן קוטלר הרב מבריסק בעל החזון איש בעל הדברי יואל, מאידך נתהפכו היצירות העסקנים הם אלו שמתעסקים בדבר, ומפעם לפעם עולים אל הרבנים לקבל הסכמה או לברר משהו.

פרק מיוחד בחייו היה עבודת התפילה, כאשר כל תפילה ותפילה היה בבכיות ודמעות שליש, בכל שנותיו הקפיד להתפלל שחרית בישיבה עד לשנה האחרונה ממש כאשר לשם כך היה עליו בזקנותו לקום כשעה וחצי קודם התפילה, והיה זה בבחינת הקובע מקום לתפילתו כאשר לפעמים יצא שלא ישן יותר משעה או שתיים בלילה, אעפ"כ לא זז מקביעות זו, ותפילתו היה כבן המתחטא בפני אביו ממש.

פרק מיוחד נוסף בחייו היה חביבות המצוות, הזהירות בדקדוק ההלכה שבו רק לדוגמא החיטים למצות היה בודק כל גרגיר וגרגיר שנה עד לשנתו האחרונה לוודא כי אכן אין ביניהם מצומחות, (כאשר רק לפני כשבועיים הביאו לו את החיטים של השנה וכבר רצה להתחיל בבדיקת החיטים) מאידך מיד כשהגיעו אליו החיטים היה מברר בפני השליח על הזהירות בהבאתו, וכך בכל מצוה ומצוה היה בעצמו מהדר אחר דקדוק ההלכה.

החביבות והשמחה בכל מצוה ומצוה, היה ניתן לראותו בבוקר קודם התפילה בחג הסוכות רוקד ומנשק את הד' מינים. אהבתו ודאגתו לאחרים היתה מסכת בפני עצמה, כאשר מעצמו היה יורד לכל פרט וחושב מחשבות ומהלכים בבירורים איך ניתן לעזור לפלוני או לאלמוני, היה מרים טלפונים לברר על ההוא הנצרך לישועה, לא חס על כבודו כלל כאשר חשב כי ביכולתו לעזור למאן שהוא אף שלא התבקש כלל וכלל.

על אף היותו "קנאי" כפי הנקרא בפי העם, כאשר היה מדבר בחריפות ובתקיפות בכל הנוגע לכבוד שמים, כל זה לא מנע ממנו לדאוג את דאגתם של אלו שעל פניו היה יוצא נגדם, וכן לשמוח בשמחתם, כאשר לא פעם חשב אם יש בידו מידע שביכולת לעזור להם וכדו' היה שולח בפי שלוחים את המידע ללא שיערבו את שמו כי אחרת הרי לא יקבלו ממנו.

בבין אדם למקום - עמד על המשמר בתוקף עוז ותעצומות, אך מאידך בבין אדם לחברו - היה רך כקנה.

תפילתו בעת הזאת מה כאן היה עומד ומשמש, אף שם בעלותו לשמי מעלה שימליץ עלינו טוב לביטול הגזירות על הדת ולביאת גואל צדק במהרה.